

Вовед

Оваа книга се појави како резултат на курсот за преведување од македонски на другите јазици (словенски и германски), кој го држев во текот на зимскиот семестар во академската 2013/2014 година во Институтот за славистика при Универзитетот „Карл Франц“ во Грац. Студентите кои веќе имаа познавање од македонскиот јазик ги преведуваа делата на Блаже Конески, а почетниците добиваа помалку сложени текстови од еден од учебниците за македонски јазик за странци, како и популарни песни, народни и забавни.

Од ова произлезе и концепцијата на оваа публикација. Таа се состои од два дела. Во првиот (централниот) се наоѓаат преводите на книжевните дела на Блаже Конески – девет раскази, една песна и шест есеи, а во вториот дел се преводите на останатите текстови (четири македонски бајки, десет народни песни и осум текстови од спомнатиот учебник). На крајот на овој дел се наоѓа и моето дело за волкот и јагнето во македонските бајки. Во првиот дел се вклучени и моите преводи, како и преводите на некои колеги од Грац, создадени во рамките на Преведувачката работилница со која раководеше Роза Тасевска за време на семинарот за македонски јазик во летото 2012 и 2013 година (двата превода носат колективен карактер).

За да имаат студентите целосна слобода и што е можно поголема можност за креативно истакнување на преведувачките можности, своите преводи на српски јазик ги ставив на располагање на оние кои преведуваа на други штокавски јазици дури откако тие ја направија финалната верзија на своите преводи. Во студентските варијанти вршев измени само таму каде што сакав да се задржи стилот од оригиналот, додека се обидував да го зачувам секое оригинално видување на оригиналот, како и индивидуалниот стил на преведување. Посебно настојував да не ги доведувам во прашање нормативните решенија за секој одделен јазик. Понатаму моите интервенции веројатно би воделе кон подобрување на преводите, но „студентската рака“ послабо би се изразила, а мојата би била позабележлива (што воопшто не би било добро), па затоа настојував што помалку тоа да го правам.

Секој текст кој е внесен во оваа книга започнува со оригиналниот текст на македонски јазик, а потоа следуваат преводите на другите словенски јазици и германски. На крајот на преводите се наведуваат нивните автори.

Оваа книга се појави како резултат на желбата да се реализираат неколку цели:

1. од првиот курс по преведување од македонски на Универзитетот во Грац да остане и писмена трага, поточно, резултатите од курсот да се објават и да бидат достапни и на пошироката јавност (што е посебно важно за учесниците во курсот),

2. студентите од Славистика во Грац што повеќе да се заинтересираат за македонскиот јазик, неговата книжевност и култура,

3. да се развие паралелен корпус на македонски јазик (Мак-Корпус) врз основа на договорот за соработка меѓу Институтот за Славистика при Универзитетот „Карл Франц“ во Грац и Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје, Институтот за македонски јазик „Крсте Мисирков“ во Скопје, и пополни со што е можно поголем број верзии на други јазици,

4. Гралис-Корпус да добие доволен број текстови од Блаже Конески на словенските јазици и германски, со што ќе се продлабочи општословенската и европската димензија на овој голем писател од Македонија,

5. да се внесат во Корпус-Мак што е можно поедноставни дела (народни бајки, популарни народни, забавни песни и текстови наменети за странци) па преку компарација на реченици на повеќе јазици да се учи поефикасно и побрзо македонскиот јазик.

Автори на преводите се Билјана Абациќ, Белма Цоковиќ, Елизабет Флук, Паул Грубел, Дарјан Хорват, Емина Јовиќ, Бјанка Сиберер, Бранко Тошовиќ, Ријана Трешниќ, Арно Вониш (вкупно 10).

Бранко Тошовиќ

Грац, 14 јуни 2015